

νά στέκη, βγαίνοντας από την σχεδόν ξερή λαογραφική αφήγησι του λοιπού βιβλίου. Ο «ήρωας» του, ο Μπάρμπα - Γιώργης, ένας ευερέθιστος, γουστόζικος γέρος, παλιός ναυτικός, από τους ένδιαφέροντας εκείνους Ρωμαίικους τύπους, είνε μιὰ ζωντανή μορφή, πού την συμπαθεί ο άναγνώστης.

Τό τονίζω αυτό, γιατί τὰ πρόσωπα του βιβλίου σαλεύουν κάπως σάν άνδρειακλα Ο κ. Χαλκιάδης είνε πολύ λίγο *λογοτέχνης*, μέ την κυρία σημασία τής λέξεως. Ήδη τό έσημείωσα πέρυσι κρίνοντας τόν Α'. τόμο τών «Κασιώτικων» («Αλεξανδρινή Τέχνη», Τεύχος Αύγουστου — Σεπτεμβρίου 1929). Γι' αυτό και μου φαίνεται όρθότερο τό «Ήθη και έθιμα» πού έβαλε για ύπότιτλο σ' αυτόν του τόν τόμο παρά τό «Ήθογραφικά διηγήματα» του προηγούμενου. Άς μή παραλείψω έν τούτοις νά παρατηρήσω άρκετή πρόοδο στο ύφος του, έπί τό φυσικότερο, πού δίνει έντυπώσεις πλησιέστερες πρός την άληθοφάνεια.

Ή γλώσσα του βιβλίου είνε ή δημοτική. Δέν έννοώ όμως γιατί, στις διαφωτιστικές ύποσημειώσεις καθώς και στο κεφάλαιο «Από τους κανόνες τής Κασιακής διαλέκτου» πού προτάσσει του κυρίου μέρους του βιβλίου του, ο κ. Χαλκιάδης μεταχειρίζεται καθαρεύουσα. Τό άναχρονιστικό αυτό σύστημα του χημικού μίγματος τών δύο γλωσσών στο ίδιο βιβλίο, ένός συγγραφώς, μου είνε άκατανόητο. Γιατί παραδέχομαι ένας συγγραφέυς νά μή έχη άσπασθή την δημοτική και νά έξακολουθή άκόμη νά γράφη την «έπίσημη» γλώσσα. Άλλά τό νά γράφη την δημοτική (σήμερα μάλιστα όπου τό γλωσσικό ζήτημα έχει κατά τὰ τρία τέταρτα λυθεί), χωρίς ν' άποφασίξη έν τῷ μεταξύ νά έγκαταλείρη την καθαρεύουσα, αυτό μου είνε, όμολογῶ, μυστήριο.

Γ. Α. Π.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΚΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ - Ζ. ΛΕΥΚΟΠΑΡΙΔΗ «*Έκλογή από τὰ ώραιότερα Έλληνικά Λυρικά ποιήματα*» Έκδόσεις «ΦΛΑΜΜΑ» Αθήνα.

ΒΑΣΙΛΗ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ «*Οί ξεριζωμένοι*», μυθιστόρημα μέ εικονογραφίες Γιώργη Λυδάκη, Αθήνα 1930.

ΠΕΤΡΟΥ ΠΙΚΡΟΥ «*Η Έταίρα πού κυβέρνησε την Ελλάδα*». Έκδοσ. «ΦΛΑΜΜΑ» Αθήνα.

Μ. ΒΙΣΑΝΘΗ «*Μερικοί μετανάστες*». Διηγήματα εικονογράφηση Γιάννη Βάσσου. Έκδότης Α. Μαυρίδης Αθήνα 1930.

ΣΤΕΛΙΟΥ ΞΕΦΛΟΥΔΑ «*Τὰ τετράδια του Παύλου Φωτεινού*». Τυπ. «Ανατολή» Θεσσαλονίκη, 1930.

ΑΛΕΚΟΥ ΔΟΥΚΑ «*Η λίμνη του Απόλλωνος*».

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«*Νέα Έστία*» 15 Νοεμβρίου 1930. Ο κ. Τέλλος Άγρας

δίνει ώραιές μεταφράσεις τών ποιημάτων τοῦ H. Barbusse «Ράφτρα», «Τὸ γράμμα» τοῦ Greg. Le Roy «Ἡ ἄλλοτινή».

Δημοσιεύεται ἡ ἀνακοίνωση τοῦ κ. Παλαμᾶ πού ἔγινε στίς 18 Ὀκτωβρίου 1930 στή συνεδρία τοῦ Βυζαντινολογικοῦ Συνεδρίου. Ὁ κ. Νικολαρεῖζης δημοσιεύει συνέχεια τοῦ ἄρθρου του γιά τὸ ἔργο τοῦ André Gide.

Ὁ κ. Νάσος Δετζώρτζης γράφει γιά τὸ Γ' Διεθνές Βυζαντινολογικὸ Συνέδριο.

«**Πρωτοπορία**» Μὲ τὸ τεῦχος Νοεμβρίου — Δεκεμβρίου, τὸ καλὸ αὐτὸ περιοδικὸ κλείνει δυὸ χρόνια ἀπτήν ἔκδοσή του. Δημοσιεύει «Τὸ στεφάνι τῆς Μαργαρίτας», ἀνέκδοτα πεζοτράγουδα τοῦ μεγάλου μας κι' ἀλησμόνητου Ψυχάρη. Ὁ Φιλήντας γράφει γιά τὸν Ψυχάρη. Τὸ Κράτος, λέει, ἔπρεπε νὰ ἐνδιαφεροθεῖ ἰδιαίτερα γιά τὸν Ψυχάρη πού ἔκανε τόσα καὶ τόσα γιά τὴ γλώσσα μας. Δημοσιεύεται ἡ προσφώνηση τοῦ Ἄγγελου Σικελιανοῦ στὰ μέλη τῆς Βαλκανικῆς Συνδιάσκεψης, ὅταν πῆγανε στοὺς Δελφούς, μεταφρασμένη ἀπτόν ἴδιο. Γράφοντας γιά τὴν ἀνθολογία τοῦ Jean Michel ὁ κ. Φῶτος Γιοφύλλης τῆς βρίσκει πολλὰ ἐλαττώματα. Τυπώνεται μιὰ γελοιογραφία τοῦ Οὐψάλας μὲ τὸν Παλαμᾶ.

Λάβαμε τὸ δεύτερο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «**Δόγος**» Δεκεμβρίου 1930. Βρίσκομε συνεργασία τοῦ Μένου Φιλήντα με ἓνα ἄρθρο γιά «Γλωσσολογικά». Ὁ κ. Στέφανος Δάφνης ἔχει ποίημα «Ἡ λουσέρνα» καὶ ἐπίσης ὁ κ. Ἀναστάσιος Δρίβας κι' ὁ κ. Παῦλος Κριναῖος. Διήγημα τοῦ κ. Ν. Κατηφόρη καὶ πολλές μεταφράσεις.

«**Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησης**». Δεκέμβριος 1930. Ἔχει στίχους τοῦ Σκίπη κ' ἓνα διήγημα τῆς Κατίνας Δ. Μπαίλα. Μιά φωτογραφία τοῦ ὠραίου ταμπλῶ τοῦ Καλμούχου «Βενετσιάνικο Λιμάνι». Ἔχει ἐπίσης στὸ τεῦχος μιὰ φωτογραφία ἐνὸς ἔργου τοῦ Παγκάλου.

Διαβάσαμε στήν «**Ἐρευνα**» (Σεπτεμβρίου) μιὰ πραγματεία τῆς κ. Κατσιόρα, ἱατροῦ, «Υγεία — Ὁμορφιά — Ἠθικὴ». Κάνει ἐνδιαφέρουσες παρατηρήσεις πάνω στὸ σημερινὸ βίον καὶ ἐκθέτει ποιὸς κατ' αὐτὴν εἶναι ὁ ἀπολύτως ἠθικὸς τύπος.

«**Πανόραμα**» μηνιαῖο περιοδικὸ, διευθυντῆς-ἰδιοκτῆτης Κ. Ὁρφανίδης, Ἀρχισυντάκτης Χρ. Γερογιάννης. Στὸ τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου διαβάσαμε ἓνα ἠθογραφικὸ διήγημα τοῦ Σύλβιου «Ἡ Νύφη στὸ Λουτρό» καὶ ἓνα διήγημα τῆς Μυρτιώτισσας «Σκλάβο ψυχῆ». Ὁ κ. Ἄλ. Φιλαδελφεὺς δημοσιεύει «Εἶναι ἡ γυναῖκα... ἄνθρωπος;». Ξεχωρίζομε τὰ ποιήματα τοῦ κ. Χρ. Γερογιάννη «Τὰ σύννεφα», «Ἡ καμπάνες», «Μαρι-Ἄννα», ἀπτή σειρά «Ἐσπερινὰ Χαμόγελα». Ἀναδημοσιεύεται ἀπτό περιοδικὸ μας τὸ ποίημα τῆς Μυρτιώτισσας «Στὸ δάσος». Ἐξακολουθοῦν νὰ τυπώνονται ἀπαντήσεις στήν Ἐρευνα τῶν Γραμμάτων γιά τὴν ἐκπολιτιστικὴ δράση τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου. Σχετικὰ μὲ τὴν ἔρευνα αὐτὴ τὰ «Γράμματα» δημοσιεύουν γνῶμες τοῦ Καβάφη ἀπὸ μιὰ συνομιλία του μὲ τὸν κ. Πάργα. Οἱ γνῶμες αὐτὲς εἶναι μεγάλου ἐνδιαφέροντος γιά τὴν κατεστυνση τῆς αἰγυπτιατικῆς φιλολογικῆς ἐργασίας.

Ἀπτήν εἰκονογράφηση ξεχωρίζομε φωτογραφίες ταμπλῶ τοῦ ἐκλεκτοῦ καλλιτέχνη κ. Νίκου Νικολαΐδη.

«**Ἐπτάνησος**» Λάβαμε τὸ δεύτερο τεῦχος τῆς ἐπιθεώρησης αὐτῆς πού διευθύνει καὶ ἐκδίδει στήν Κέρκυρα ὁ κ. Π. Δ. Μαρτίνης. Ἀπὸ τὴν ὕλη του: ἐργασία τοῦ Φ. Γιοφύλλη, τοῦ Τραυλαντώνη, τοῦ Σιγούρου, τοῦ Σπαταλά.

Τὰ φυλλάδια τοῦ «*Cinégraphie Journal*» (ἐβδομαδιαῖο γαλλόγλωσσο περιοδικό) περιέχουνε ἐνδιαφέρουσες εἰδήσεις γὰ τὴν καλλιτεχνικὴ ζωὴ τῆς Ἀλεξάνδρειας. Ἔχουν ἐπίκαιρες καὶ ἐπιμελημένες εἰκόνες καὶ καλὴ «*Chronique Parisienne*».

Τὸ «*Journal des Hellènes*» τοῦ Παρισιοῦ ἔβγαλε τὸν Ὀκτώβριον ἓνα φυλλάδιον ἀφιερωμένο στὸν ἑλληνισμό τῆς Μασσαλίας. Περιέχει διάφορες πληροφορίες γὰ τοὺς Ἕλληνας τῆς Μασσαλίας, καὶ κατάλογο τῶν Ἑλλήνων ἐπαγγελματιῶν. Στὴ Μασσαλία ἔχει ἑλληνικὸ σχολεῖο ποὺ ἰδρύθηκε πρὶν τέσσερα χρόνια. Διατηρεῖται ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Ἐμπορικὸ Ἐπιμελητήριον τῆς πόλης. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τῶν τεσσάρων χρόνων τὸ σχολεῖο εἶχε 245 μαθητὲς ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀπὸ 6 ἴσαμε 15 χρόνων.

«*Νέοι Καιροί*». Ἐβδομαδιαία ἑφημερίδα τοῦ Πειραιᾶ. Χώρα ἀπὸ τὶς ἀφθονες πειραιώτικες εἰδήσεις, περιέχει καὶ ἀρκετὴ φιλολογικὴ ὕλη. Σημειώνομε ποιήματα: τοῦ Ἀργύρη Ἐφταλιώτη, τῆς Μυρτιώτισσας (ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «*Κυκλάδες*»), τοῦ Λάσκου (ἀπὸ τὴν «*Ἀλεξανδρινὴ Τέχνη*») καὶ τοῦ Θεοχάρη.

«*Αἰθιοπικὸς Κόσμος*». Ἐβδομαδιαία ἑφημερίδα τοῦ Ἀδὶς Ἀμπέμπα. Στὸ φύλλον τῆς 8 Νοεμβρίου βρισκομε ἓνα ἐνθουσιώδικο ἄρθρον μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς στέφης τοῦ Ἀβυσσηνοῦ Αὐτοκράτορα.

• *Ἀλήθεια*. Ἐβδομαδιαία ἑφημερίδα. Λεμεσός.

• *Νέα Ἡχὴ*. Ἐφημερίδα τοῦ Πόρτ - Σαῖτ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΤΙΣ 8 Ἰανουαρίου κυκλοφορεῖ ἓνα πολὺ μεγάλου ἐνδιαφέροντος κοινωνικο-πολιτικὸ ἐβδομαδιαῖο περιοδικό, «*Παναγύπτια*» μὲ διευθυντὴ τὸν κ. Στέφανο Πάργα, ἀρχισυντάκτη τὸν κ. Σ. Πέτρο Πετρίδη καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης τὴν κ. Ε. Ζεῖτα.

Τὸ σοβαρὸ αὐτὸ ὄργανον ἔχει ὡς πρόγραμμα τοῦ στοῦ κοινωνικὸ ἐπίπεδο, τὴ μελέτη τῶν προβλημάτων τοῦ Αἰγυπτιώτου Ἑλληνισμοῦ. Τὴν ἐπίτευξιν τῆς συστηματικῆς ὁργάνωσιν του σὲ ἓνα εἶδος ὁμοσπονδίας. Τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὁμοσπονδίας αὐτῆς ἀπτὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση. Τὴ σύμφιξιν τῶν Ἑλληνο-Αἰγυπτιακῶν διανοητικῶν καὶ κοινωνικῶν δεσμῶν. Τὴν στενωτέραν συνεργασίαν τοῦ Ἑλληνο-Αἰγυπτιακοῦ Κεφαλαίου.

Καὶ στοῦ πνευματικὸ ἐπίπεδο:

Τὴν πιστοποίησιν τῆς ὑπαρξιν Νεωτέρας Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς, τὴν ἐμφύσησιν ἐνιαίου ιδεώδους καὶ κοινῆς κατεύθυνσιν καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς Σχολῆς αὐτῆς στὴν πανελλήνιον σκέψιν. Νὰ γνωρίσει στοὺς Ἕλληνας τὴν Ἀραβικὴ γενικὰ καὶ τὴν Αἰγυπτιακὴ εἰδικὰ λογοτεχνία. Νὰ γνωρίσει στοὺς ἀραβόφωνους γενικὰ καὶ στοὺς Αἰγυπτίους εἰδικὰ τὴ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία.

Ἐχομε πεποίθησιν ὅτι τὸ ἐκλεκτὸ αὐτὸ περιοδικὸ μοναδικὸ στοῦ εἶδος του γὰ τὴν Αἴγυπτον θὰ γίνε ἐνθουσιώδεια δεκτὸ καὶ θὰ ὑποστηρικτεῖ ἀπ' τοὺς ἐδῶ Ἕλληνας. Ἐλπίζομε δὲ νὰ ἐνδιαφέρεται καὶ τοὺς ἔξω ἀπτὴ χώρα μας Ἕλληνας ποὺ παρακολουθοῦν τὴ σημαντικὴ δράση τῶν πολυάριθμων Αἰγυπτιωτῶν. Γὰ τὴν ἰδεολογικὴ ἐπιτυχία του ἔχομε πλήρη τὴ βεβαιότητα. Τὸ ὄνομα τοῦ κ. Πάργα ὡς